

Midreshet Yom Rishon

Sunday Morning Learning Program for Women

WWW.MIDRESHETYOMRISHON.ORG

“Halachot of Sefirat Ha'Omer”

1) Sefer Vayikra, 23
ויקרא פרק כג	9) Mishnah Berurah, 489
משנה ברורה סימן תפט
2) Sefer Devarim, 16
דברים פרק טז	10) Beit HaLevi, 1:39
ספר בית הלוי ח"א - סימן לט
3) Masechet Yevamot, 62b
תלמוד בבלי מסכת יבמות דף סב עמוד ב	11) Sha'arei Teshuva, ibid.
שערי תשובה אורח חיים סימן תפט
4) Masechet Menachot, 66a
תלמוד בבלי מסכת מנחות דף סו עמוד א	12) Minchat Shlomo, I:91
שו"ת מנחת שלמה חלק א סימן צא
5) Rambam, Temidin U'Musafin, 7
רמב"ם הלכות תמידין ומוספין פרק ז	13) Sha'arei Teshuva, 489
שערי תשובה אורח חיים סימן תפט
6) Masechet Menachot, 66a
תוספות מסכת מנחות דף סו עמוד א	14) Orach Chaim, ibid.
שולחן ערוך אורח חיים סימן תפט
7) Orach Chaim, 489
שולחן ערוך אורח חיים סימן תפט	15) Mishnah Berurah, ibid.
משנה ברורה סימן תפט
8) Ramban, Kiddushin 33b
חידושי הרמב"ן מסכת קידושין דף לג עמוד ב	16) Orach Chaim, ibid.
שולחן ערוך אורח חיים סימן תפט

Rabbi Daniel Rapp

כ"ה ניסן תשס"ו • 4/23/'06

A program of
Yeshiva University's
Center for the Jewish Future

1) ויקרא פרק כג

- (ט) וידבר ה' אל משה לאמר:
(י) דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם כי תבאו אל הארץ אשר אני נתן לכם וקצרתם את קצירה והבאתם את עמר ראשית קצירכם אל הכהן:
(יא) והניף את העמר לפני ה' לרצונכם ממחרת השבת יניפנו הכהן:
(יב) ועשיתם ביום הניפכם את העמר כבש תמים בן שנתו לעלה לה':
(יג) ומנחתו שני עשרנים סלת בלולה בשמן אשה לה' ריח ניחח ונסכה יין רביעת ההין:
(יד) ולחם וקלי וקרמל לא תאכלו עד עצם היום הזה עד הביאכם את קרבן אלקיכם חקת עולם לדרתיכם בכל משבתיכם: ס
(טו) וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאכם את עמר התנופה שבע שבתות תמימת תהיינה:
(טז) עד ממחרת השבת השביעת תספרו חמשים יום והקרבתם מנחה חדשה לה':
(יז) ממושבתיכם תביאו לחם תנופה שנים שני עשרנים סלת תהיינה חמץ תאפינה בכורים לה':
(יח) והקרבתם על הלחם שבעת כבשים תמימים בני שנה ופר בן בקר אחד ואילם שנים יהיו עלה לה' ומנחתם ונסכיהם אשה ריח ניחח לה':

2) דברים פרק טז

- (א) שמור את חדש האביב ועשית פסח לה' אלהיך כי בחדש האביב הוציאך ה' אלקיך ממצרים לילה:
(ב) וזבחת פסח לה' אלהיך צאן ובקר במקום אשר יבחר ה' לשכן שמו שם:
(ג) לא תאכל עליו חמץ שבעת ימים תאכל עליו מצות לחם עני כי בחפזון יצאת מארץ מצרים למען תזכר את יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חיך:
(ט) שבעה שבעת תספר לך מהחל חרמש בקמה תחל לספר שבעה שבעות:
(י) ועשית חג שבעות לה' אלקיך מסת נדבת ידך אשר תתן כאשר יברכך ה' אלקיך:

3) תלמוד בבלי מסכת יבמות דף סב עמוד ב

שנים עשר אלף זוגים תלמידים היו לו לרבי עקיבא, מגבת עד אנטיפרס, וכולן מתו בפרק אחד מפני שלא נהגו כבוד זה לזה, והיה העולם שמם, עד שבא ר"ע אצל רבותינו שבדרום, ושנאה להם ר"מ ור' יהודה ור' יוסי ורבי שמעון ורבי אלעזר בן שמוע, והם הם העמידו תורה אותה שעה. תנא: כולם מתו מפסח ועד עצרת.

4) תלמוד בבלי מסכת מנחות דף סו עמוד א

אמר אביי: מצוה למימני יומי ומצוה למימני שבועי. רבנן דבי רב אשי מנו יומי ומנו שבועי. אממר מני יומי ולא מני שבועי, אמר: זכר למקדש הוא.

5) רמב"ם הלכות תמידין ומוספין פרק ז הלכה כב

מצות עשה לספור שבע שבתות תמימות מיום הבאת העומר שנאמר וספרתם לכם ממחרת השבת שבע שבתות, ומצוה למנות הימים עם השבועות שנאמר תספרו חמשים יום, ומתחילת היום מונין לפיכך מונה בלילה מליל ששה עשר בניסן.

6) תוספות מסכת מנחות דף סו עמוד א

זכר למקדש הוא - נראה דבספק חשיכה יכול לברך ואין צריך להמתין עד שיהא ודאי לילה כיון שהוא ספיקא דרבנן ועוד אומר דאפילו ביום סמוך לחשיכה עדיף משום תמימות כדאמרין לעיל ואין נראה

7) שולחן ערוך אורח חיים סימן תפט סעיף ב

אם טעו ביום המעונן וברכו על ספירת העומר, חוזרים לספור כשתחשך. והמדקקים אינם סופרים עד צאת הכוכבים, וכן ראוי לעשות.

8) חידושי הרמב"ן מסכת קידושין דף לג עמוד ב

והוי יודע דהאי תנא הכי תני איזוהי מצות עשה שהזמן גרמא כגון סוכה ואיזוהי מצות עשה שלא הזמן גרמא כגון מזוזה, ותנא ושייר, במצות עשה שהזמן גרמא שייר תפילין דכתיב בהדיא דפטורות וא"נ סבר אין הזמן גרמא שייר ראיה, ובמצות עשה שאין הזמן גרמא שייר טובא מורא וכבוד בכורים וחלה כסוי הדם ראשית הגז מתנות ספירת העומר פריקה טעינה פדיון פטר חמור ורוב המצוות כן

9) משנה ברורה סימן תפט ס"ק ג

מתחילין לספור וכו' - ונשים ועבדים פטורות ממצוה זו דהוי מ"ע שהזמן גרמא וכתב המ"א מיהו כבר שויא עלייהו חובה וכמדומה דבמדינותינו לא נהגי נשי כלל לספור וכתב בספר שולחן שלמה דעכ"פ לא יברכו דהא בודאי יטעו ביום אחד וגם ע"פ רוב אינם יודעים פירוש המלות:

היכא דדלג יום אחד ולא ספר בו כלל הדין מבואר בשו"ע (סימן תפ"ט ס"ח) דמכאן ואילך יספור בלא ברכה דלא הוי תמימות. ונסתפקתי דהא קי"ל (מנחות ס"ו). מצוה למימני יומי ומצוה למימני שבועי ומצוה דשבועי הא הוי רק בכל יום שנשלם בו השבוע שימנה כמה שבועות הם לעומר וא"כ אם דלג ביום שלא נשלם בו השבוע נהי דהפסיד מנין הימים מ"מ מנין השבועות לא הפסיד עדיין ובכל יום כשנשלם בו השבוע אפשר דיכול לברך. ומצאתי ברבינו ירוחם בנתיב ד' חלק ה' שהקשה למה אין מברכין שני ברכות כיון דהם שני מצות וכמו בתפילין של יד ושל ראש ותירץ דכתיב (דברים ט"ז י"ט) שבעה שבועות תספר לך מיום הביאכם ומש"ה לא הוי מצוה מה"ת בשבועי רק בפני הבית ובה"ז הוי שבועי רק זכר למקדש אבל ימים גם בה"ז הוי מן התורה ומש"ה לא מברכין רק ברכה אחת על ימים לחודא ולדידיה דברינו הנ"ל נידחין. אמנם להפוסקים דס"ל דכל הספירה הוי בזה"ז רק דרבנן ואפ"ה הא מברכין א"כ אין לחלק בין יומי לשבועי. וגם לדעת האלפסי בסוף פסחים (כ"ז ע"ב) וכן הוא דעת הרמב"ם בפרק ז' מהלכות תמידין (הכ"ב) דמבואר בדבריהם להדיא דגם שבועי הוי מדאורייתא גם בזה"ז ולדידהו הא יכול לברך על השבועי לחודא. דהא אפילו אם נאמר דלא כרבינו ירוחם ונאמר דהוי רק חדא מצוה וכמו שנראה דכל מוני המצות לא מנו בספירה רק מצוה אחת מ"מ הא מבואר בטור (סי' תפ"ט) דאם מנה ימים בלא שבועי או שבועי בלא ימים יצא ונדון דידן הא לא גרע מזה. ולכאורה יכול לברך דאע"ג דלדעת רבינו ירוחם אינו יכול לברך מ"מ הא רוב הפוסקים חולקים עליו במה שמחלק בין שבועי ליומי בזה"ז:

11) שערי תשובה אורח חיים סימן תפט ס"ק [ד]

וע"ש בבר"י בשם פרי הארץ שקטן שהגדיל תוך ימי העומר וכן גר שנתגייר תוך ימי העומר מונים שאר הימים בלא ברכה ואם נתגייר ביום ראשון לעומר מונה בו ביום בלא ברכה ואח"כ בברכה ע"ש ומ"ש בקטן אין זה לדידן שהקטנים שהגיעו לחינוך סופרים ג"כ ומכ"ש מופלא סמוך לאיש ואם לא ספר עד שהגדיל וכבר עברו מימי העומר פשיטא דאינו מברך

12) שו"ת מנחת שלמה חלק א סימן צא

ז) מי שנעשה אונן באחד מימי הספירה באופן שיהי אונן כל הלילה והיום שלמחרת, כתב בשו"ת נובי"ק או"ח סי' כ"ז שיספור בלילה בלא ברכה ושוב יוכל לספור בשאר הימים בברכה, וה"ד בבה"ל סי' תפ"ט סעי' ה'. ומסופקני אם גם בלילה של ערב שבועות רצוי לספור מפני החשיבות של הברכות שכבר בירך שתהיינה מהודרות

13) שערי תשובה אורח חיים סימן תפט ס"ק [ו]

והשבועות - עבה"ט באם מנה בראשי תיבות כגון י"א או ל"ג בעומר ודעת הג"פ סימן קכ"ו דיצא והפר"ה וקצת אחרונים וכן בשאלת יעב"ץ סי' קל"ט הסכימו שלא יצא ובבר"י כתב שלזה דעתו נוטה וטוב לחזור ולמנות בלא ברכה ואם מנה בר"ת במילוי אותיות כגון י"א וכיוצא בו כ' שאיל' יעב"ץ שחזור ומונה בלא ברכה ע"ש וע"ש בבר"י אם כתב לחבירו אגרת וכתב יום טו"ב לספירה פשיטא שצריך לחזור ולספור בפה בברכה וע"ש בדין כתיבה אי הוי כדבור שהביא ממש"ל סי' מ"ו ולענין ברכת התורה ומשב יעקב בחלק יו"ד סי' מ"ט וכנה"ג סי' ר"י ע"ש ולענ"ד ברור דאפי' כתב שבעה עשר יום שהם כו' לא יצא כלל אם לא שנתכוין לצאת בכתיבה זו ויש להסתפק קצת ונראה דגם בזה יחזור ויספור בברכה

14) שולחן ערוך אורח חיים סימן תפט סעיף ד

מי ששואל אותו חבירו בין השמשות כמה ימי הספירה בזה הלילה, יאמר לו: אתמול היה כך וכך, שאם יאמר לו: (כ) היום כך וכך, אינו יכול לחזור ולמנות בברכה; אבל קודם בין השמשות, כיון שאין זמן ספירה אין בכך כלום

15) משנה ברורה סימן תפט ס"ק כ

היום כך וכך - ואפי' בלשון לע"ז. ואם לא אמר היום לית לן בה משום דעיקר מצות ספירה הוא שיאמר היום כך וכך:

16) שולחן ערוך אורח חיים סימן תפט סעיף ה

אם אינו יודע החשבון, (כה) ופתח אדעתא דלסיים כמו שישמע מחבירו, ושתק עד ששמע מחבירו